

DEBRECZENI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt 50 kr., egy óra 1 frt.

Megjelenik mindennap vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős
Kutasi Imre
kiadó s laptulajdonos

Szerkesztőség Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet)
Kiadóhivatal Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint)
Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

Egy éve.

— febr. 27.

Tegnap volt egy éve történt Széll Kálmán miniszterelnökké való kinevezése és a Széll kabinet megalakulása. Pár nap múlva, márczius másodikán lesz az a má sik évforduló, mely emezt kiegészíti. Ekkor terjesztette elő Széll Kálmán programját.

Nagy válságból szaladt meg akkor az ország. Még ma is élénk emlékezetben vannak azon súlyos veszélyek, melyek parlamentárizmusunkat egész közéletünket, sőt magát alkotmányosságunkat fenyegették. Maga Széll Kálmán programbeszédjének elején következőleg rajzolta az akkori helyzetet:

„A t Házban hónapokon át nehéz, hosszú harcok, ádáz csaták dultak. Az ország törvényen kívüli állapotba jutott, összes közállapotaink, gyökerükben megtámadva, veszélyes komplikáció lejtőjére jutottak. E harcok elnémultak.

Sok seb esett a harcok alatt; sok az ország legbecsesebb javaiból veszélyeztetve, kockáztatva látszott. És végre beállott a köztudatban annak beismerése és lojális beismerése, hogy, ha bár áldozatok árán is, az állapotból, mely tarthatatlan mely nemcsak válságos, hanem végzetessé válhatik, az országot ki kell vezetni, vissza kell állítani a törvényt és az alkotmány állapotát.“

*

A paktum alapján a béke nemcsak helyre állt, hanem az organizációra is talált. Felesleges a paktum részleteibe bocsátkoznunk. Idejét multa különösen azon részletek, vagy azon intézkedések felsorolása, a melyek segítségével parlamentárizmusunk visszazökkent a rendes kerékvágásba.

Az akkori s bizonyára még ma is teljes épségű közfelfogást tolmácsoljuk, a midőn állítjuk, hogy Széll Kálmán nagy veszélyből szabadította meg az országot.

Ha Széll Kálmánnak egyéb érdeme nem volna, mint a mentés nagy munkája maga ez biztosítaná számára nemcsak a jelen hanem a késő kor történetírójának elismerését is. De már maga a paktum két organikus és maradandó reformot, illetőleg intézményt létesített.

Ennek alapján jött létre a kuriai bírásokodás és a házszabályok revíziója.

Ama körülmény, hogy Széll Kálmán a kuriai bírásokodásról szóló törvényt összekötötte egy méltatlan akadály elhárításával, mely a választópolgárok százezreit megfosztotta legbecsesebb jogai gyakorlásától, mindjárt kezdetben gyakorlatilag érvényesítette az új kormányzat szabad fellegését.

A cenzus minden leszállítása nélkül a nemzet szélesebb körei vonattak be az alkotmány sáncaiba. Később, így a a legutóbbi napokban is Széll Kálmánt meglámadták a parlamentben, hogy nem

ereszkedik radikálisabb alapokra s hogy nem nyul hozzá azonnal a parlamenti reform nagy problémájához.

A ki kormányzatát az említett szabad szellemű és nemes ténnyel kezdte könnyen védekezhett a visszalépés vádja ellen. Könnyen védekezhett nemzeti érdekeink alapján, melyek tiltják a sötétbe ugrást, de el nem zárják a fokozatos és jól kiszámított fejlődés útját. Széll Kálmán egész reformszellemét említett, legelső tényének erkölcsi tartalma inspirálta.

A jogoknak nem összeszorítása, hanem kiterjesztése, de alapos megfontolt, a nemzeti és a szabadság eszméje által vezérelt kiterjesztése.

A közigazgatás reformjáról nyilatkozó későbbi fejtegetéseit is ez az eszmekör jellemzi, de már programbeszédjében kifejtette, hogy a közigazgatási reform által nem akarja érinteni, sőt fejleszteni kívánja a megyék, városok, sőt községek autonómiáját. „Igyekezni fogunk, — ugymond — az államosítás elvére építve, az adminisztráció kérdését úgy megoldani hogy az önkormányzatot a maga valódiságában, a maga egészséges lüktetésében ne sebezük.

A reformok, a melyeket a Széll-kabinet már eddig is megvalósított s azok a melyeket előkészít, hasonló szervvel fognak birni. Széll rendszerének jellege az, hogy a régi alapon épít, de saját munkatervével és saját szellemében.

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZAJA

A grófné leánya.

— A „Debreczeni Hirlap” eredeti tárczája. —

I.

A grófnének nem volt több ruhája, csak a mi rajta volt.

Elégge nem ismert viharok oda dobták a mi kis falunkba, a jenőhelyi Berger Szidor kuriájára, ahol a grófné — meglehetősen régen — gyermekkorát töltötte. Akkor még a kastély a négyezer holdas birtokkal együtt a Szodoróyáké volt.

Jenőhelyi Berger Szidor egy szerencsés órában, odafönt Pesten, megtalálta a grófnét. Meglátani és határozni egy pillanat műve volt s pár nap múlva egy eleven grófné kölcsönözött irigylet fényt a jenőhelyi Berger-kastélynak.

Magam előtt látom a főrangú hölgyet a megérkezés pillanatában, melyet csodálatosképen nem örökített meg márványtábla a jenőhelyi kastély barnult falain,

Kopott fekete ruhájában is imponál fejedelmi természetével. Előkelő sas-orrán alig lát-

szik meg az abszint nyoma. Arcza csak akkor rángatózik, ha a morfium-fecskendőt sokáig nem használja. Olyan disztigvált nő olyan előkelő, ilyen házvezetőnőt méltán irigyelhet az egész környékbeli pereputty jenő helyi Berger Szidor urtól . . .

— Beszéltem róla a grófnéval is.
— A grófné is azt mondta!
— Utasítottam a grófnét is.

Jenőhelyi Berger Szidor ur a grófné nevét sohsem felejtí beszédébe szőni. Az ő külön grófnéja. Fejedelmi vér. A grófné, a grófné . . .

II.

Mikor már a grófné — Berger ur áldozatkészségéből — rangjához méltóan öltözködhetett, egy végtelen könnyelmű cselekedetre ragadtatta magát.

Egy este nagyon sok kisüstönfött szilvóriumot ivott. Guta-ütés vagy mi történt vele: reggel halva találta ágyában Julesa, a kastély egyik mezitlábos nő alkalmazottja.

Jenőhelyi Berger ur megilletődve állt meg a fejedelmi származású hölgy holtteste előtt. Az élet útjai, a sors csapásai, az elhervert életvágások és más éfélék jutottak eszébe

Ugy érezte, hogy e pillanatban a részvét toladó könnyét illenék szeméből kitörölni s elővette a zsebkezdőjét.

Másnap szétküldte a gyászjelentéseket „Jenőhelyi Berger Szidor, Pattagónia megbízott konzula, a montenegrói „Fekete medve” rend lovagja, ugy is mint gróf Zboóry Sáríka gyámja mély megilletődéssel tudatja a jó rokonnak s szerető anyának gróf Zboróy Dénesné, szül; Szodorói és apafalvai Szodoróy Amanda asszonynak f. évi február 5-én, életének 40-ik évében történt hirtelen, gyászos elhunytát. A női érényekben gazdag főrangú hölgy megtért nagy őseihez, kikhez hasonló volt szívében és gondolkozásában. Hamvai a jenőhelyi Berger család sírboltjában fognak nyugodni, a boldog feltámadás reménye alatt. Jenőhely 1890.“

III.

Miből látható, hogy a grófnének leánya is van, kit Sáríkanak neveznének az anyalok odafenn s neveznek az emberek ide lenn. Sáríka! . . . Sáríka! . . .

Akkor én még éretlen, kamasz ifju voltam. A szívem tele volt idéitlen vágyakk, szerettem voltam, valami világrendítő nagy dol-

A képviselőház előreláthatólag már ácsütörtöki ülésben megkezdte a kereskedelemügyi tárcza költségvetésének tárgyalását. Ugy az általános vitában, mint a részleteknél, több fel fognak szólalni a kormánypárt részéről is. A függetlenségi párt első szónoka Kossuth Ferencz lesz.

A külügyminiszter a királynál. Gróf Goluhovszki Agenor külügyminisztert ma a király hosszabb kihallgatáson fogadta. A délután folyamán Goluchovszky gróf Széll Kálmánnal is konferált.

Püspöki tanácskozás. Vasary Kolos bíboros hercegprímás budavári palotájában, a jövő szombaton, márczius 3-án délelőtt 10 órakor püspöki tanácskozás lesz, a meghívókat már szétküldték a püspöki kar tagjainak.

A háboru.

febr. 27.

Cronje még mindig küzd. A megadásról szóló angol táviratok tehát ez ideig nem bizonyultak valóknak. A bur csapatok most mindenünnen Cronje segítségére sietnek és nincs kizárva, hogy mikorra a sorok megjelennek, a csapattesteknek egyesülése már megtörtént.

Dr. Leyds azt jelenti, hogy a helyzetet ma lehetetlen megítélni.

A hihetetlen hősiességű küzdelem tehát tovább tart, Cronje nem enged, sőt mint egy Berlinbe érkezett távirat jelenti, a törhetetlen tábornok Robertssal szemben változatlanul tartja magát.

Pénteken délután French tábornok 2000 bural küzdött, kik Kolesbergbe érkeztek. A

got végezni. Zöld voltam, nagyon zöld és vereseket irtam.

Májusban találkoztam Sáríkával. Az utczán, úgy hiszem, de nekem úgy tetszett, hogy virágos réten, bódítóan illatos, tarka-barka virágok között.

Mert ő fekete-ben volt s az édes anyját gyászolta.

Ugy emlékszem: a haja vöröses volt, a szeme kék, az arca alabástrom s fekete ruhájában mindig mosolygott...

Sáríka!... Sáríka!...

Erősen megszorította a kezemet egy boldos vágyakra ösztökélő májusi estén...

S én a rétet jártam akkor éjszakán. Mámoros örömben beszéltem magammal.

— Szeret! Téged szeret; ő, a szép, tiszta, a gróf-leány, Zboróy Sáríka, kinek nádor-őse van...

... Hol vagy most Zboróy Sáríka? Tanum lehetnél: milyen tiszta, milyen ártatlan, milyen ostoba tacskó voltam én még akkor. Igazad volt, mikor feleseréltél mással... Én csak verset tudtam írni hozzád. Mit sejtettem én, hogy alabástrom arcu tizenhat éves leánynak olyan forró szíve, olyan örült vére van, mint neked?

IV.

Jenőhelyi Berger Szidor ur nemesen érző szívével tett tanulságot, mikor Zboróy Sáríkat magánál tartotta. Eddig egy rokonuknál volt de megunt szegényke, a szobalányoskodást

Lehet, hogy Berger ur önzésből volt nagylelkű. Grófné helyett grófnő, — a csere, nem is egészen rossz.

küzdelem Koodoosrand átkeléstől keletre folyt le. Ez alkalommal többen megölettek és 50 burt elfogtak.

A Tugelánál.

Egy bur távirat a naptali főtáborból jelentette *péntekről*:

Tegnap az angolok 60 kocsiával akartak átkelni a Tugelán és megtámadtak bennünket azonban sűrű puskatűzünk elől kénytelenek voltak megfutamodni.

Ma reggel az angolok ismét megkísérelték Ermelő pozícióját megrohanni, de újból súlyos veszteséggel vissza kellett vonulniok. E pillanatban 8 kocsi gyűjti össze az elesetteket, halottunk nem volt, csak sebesültünk.

*

A burok Ladysmithtől elvonulnak, hogy a *szorongatott Cronje segítségére menjenek*. A visszavonulást Joubert személyesen vezeti. — Ladysmith előtt csupán egy hadtest maradt, mely éppen elég arra, hogy *Bullert feltartóztassa*.

Cronje már segílyt is kapott különben de mint írják Cronje megadása sem történne meg ü burok ellenállását, mert 100 ezer fegyveres ember áll készen, hogy minden talpalatnyi földet megvédjen.

A király és a magyar ipar.

febr. 27.

A király meglátogatott egy asztalost, meg egy lakatost.

Thék Endrét és Jungfer Gyulát Budapestben.

Megnézte, hogy mit csinálnak, beköszönt a műhelybe s azzal, amit látott nagyon meg volt elégedve.

Nemcsak a katonaparádékat nézi meg a mi királyunk, hanem az iparosokat is, amint nehéz munkával megkeresik a maguk és az ország kenyerét.

Berger urnak egy unokaöccsese fürdő orvos. A fürdő-szezon után a jenőhegyi kastély vendége volt. Ekkor érlelődött meg Berger ur eszében a hatalmas eszme.

— Kapsz tőlem kétezer forint évi apánást. A feleséged grófnő lesz. Született vérbeli grófnő a familiában!...

Gondold meg csak: dr. Bergerné szülg. Zboróy Sarolta!...

A doktor kicsiny, szeplős, vékony pénzülegény volt. Sáríka nem szólt semmit a tervhez. Előkelő némasággal vette tudomásul.

V.

— Sáríka grófné menyasszony. Elveszi a vékony doktor.

Akkoriban ismét otthon voltam. Több mint két év mult el azóta, hogy mi ketten a kastély parkját jártuk.

Sáríka!... Sáríka!...

Milyen leány, milyen leány! — erről beszélt egész falu. A Berger ur ispánja, is ki nagyostoba ember volt s mindig mosolygott, ha Sáríka grófnőről beszéltek.

— Hja, a Sáríka! Remek leány! Ha lehetne beszélni!... No de én gavallér ember vagyok...

Sáríka!... Sáríka!... Én sem voltam már akkor régi. Két év alatt harmincz évet éltem. Nem irtam verseket, csak a lellem mélyén maradt egy kis salak a régi naviságból...

Zboróy Sáríka, nem tudom most hol vagy?

Tanum lehetnél, hogy könybe lábadt a

Tudja, hvgy azok a piszkos ruhájú mesterekből verik ki nagy fáradsággal vasból, fából és mindenféle anyagból azokat a vékony aranyszálakat, melyek az aranyzínóratba kerülnek. Hiszen azoknál sem fénékig aranyám azért minden! Bizony a katonák is szegény emberek, több az aranyuk kívül a ruhán, mint belől. Hába: szegény az ország.

De ha szegény is, egy-egy percze boldog és megelégedett.

Például akkor, mikor látja koronás királyát érdeklődni ügyes-bajos dolgai iránt. Az a vizit nemcsak annak az asztalosnak, meg lakatosnak szólt, hanem egy egész nagy osztálynak, amely még mindig nem jutott kellő jelentőségre e kaputos nemzet élet-szervezetében.

Még mindig sok kis ember van, aki vállát vergeti ennek az osztálynak, amellyel pedig ime a király paroláz.

Ez a század, amelynek most meggyéjét tapossuk, sok változást fog teremteni az emberiség felfogásában, sok régi bevett rendet megforgat és sok hiábavaló czifraságot lomtárba dob.

Uj égitest fog megjelenni a felizgatott emberiség szeme előtt, félig látomány lesz, félig való, de annak jegyében fog folyni minden küzdelem, minden rendezkedés.

A kenyér lesz ez.

Bölcs, nagy fejedelmek jó korán hozzászoktatják nagyjaikat és kicsinyjeiket ez égitest tiszteléséhez, a németek császára kereskedelmi utazást tesz keletre, öccsét küldi nyugatra, az angol ezerszámra öleti embereit a bányai privilégiumokért, a mi királyunk, békében dicsőségben, szeretetben országoló Ferencz-József látogatást tesz iparosainál, jó modorral tartván fenn a régi barátságot jövőre.

Tanulságos dolgok ezek, szépek és ta-

szemem a viszontlátáskor. Pedig csak annyit kérdeztél, hogy még mindig versekkel akarok lányokat hódítani?...

— A versek Sáríka, a versek elmultak már. Néha-néha érzem magam gyerekeknek, de azért még mindig a régi jó bolond, a régi gyáva vagyok. Az olyan emberek, mint mi, sokat szeretnek, sokat szenvednek és erőnek erejével hinni akarnak. A kit tisztának szeretnének látni, ahhoz csak verset írnak. A szatirok szerelmét — mi szegény bolondok — azoknál éljük le, a kik szerelemből élnek. Megértett, Sáríka?...

Kaczagott is hozzá...

VI.

Zboróy Sarolta grófnő az esküvő előtt három nappal megszökött a jenőbelyi fiatal tanítóval. A tanító ur három két mulva jött vissza. A grófnő Pesten maradt.

Berger ur a községi temetőbe szállította néhai Zboróy grófné hamvait s ujabban demokrata érzelmeivel tüzet ismerősei közt.

Közelebb kapott egy levelet Sáríka grófnőtől, ki házvezetőnőnek ajánlkozik, azonban ajánlatára Berger ur nem reflektált.

Egyelőre viharok dobálják Sarolta grófnő élethajóját a szárazföld minden reménye nélkül...

Sáríka, Sáríka, össze ideáljaim között te vagy az első, kiről prózában irtam!...

Pedig egyik ősd nádor volt!...

Az
néhány
kes jelle
ben.

Jou
vál legki
katona is.

A f
ben való
rozottsá
utolsó sz

Rop
ki nem a
ban mind
kód a gol

Kön
ember, a
erény, me

Arca
szetre va

Ó v
idején K
kalandort

Külö
holdas bi

lyen patr
nagyszán

Elke
angolokat

kor elfog
megakad

a csapat

Mos
akkora

el is dől
kerül le

ellenesgü
főlr egy

Egy

Egy
vasuti uni

zett kiba

ő Felség

melylyel

fogházban

bernek

ebbe a h

osztva, s

által föl

rövidesen

nőknek.

Ebb

lehet a r

varon alk

tosságot

málháso

szerüség

Az

miatt m

afi mia

jér, mik

éjjeli vo

volt a h

ragadva

a földre

dekezett

irodájáb

hozva, is

revolver

nulságosak; ám ne csak gyönyörködjük szép ségében a világ magas fejű népe, hanem tanuljon is belőle.

Sz. Gy.

Cronje tábornok.

Az öt világrésznek legismertebb neve néhány nap óta a Cronje tábornoké. Érdekes jellemrajzát olvassuk a Daily Mailben.

Joubert tábornok után őt tartják Transválnál legkitűnőbb katonájának. És csodálatos katona is.

A félelmet egyszerűen nem ismeri, ellenben valósággal hirtelen a csökönys elhatározottságának. A haditanácsban mindig őve az utolsó szó.

Roppant tevékeny, izgó-mozgó ember, aki nem állja a téllenséget; a csatatéren azonban mindig arra jár, a merre legsűrűbben röpök a golyó.

Könnyen forgó eszű, majdnem szellemes ember, a kiből megvan ezenfölül minden házi erény, mert kitűnő családapa.

Arca kellemes. Szeme komoly természetűre vall, de jóakaratról is tanuskodik.

Ő volt az, aki egérfogóba csalta annak idején Krügersdorpnál Jamesont, az angol kalandort.

Különbön jómódu ember. Van 12 ezer holdas birtoka Potsefstroom közelében, amelyen patriarkális életet él családja tagjaival és nagyszánu szolgálival.

Elkeseredetten gyűlöli nemcsak a telivér angolokat hanem az uitlandereket is. A mikor elfogta rablócsapatával, alig tudta Krüger megakadályozni benne, hogy ki ne végeztesse a csapat vezetőit.

Most oroszán-módra küzködik az ötször akkora ellenséggel s ebben a perczen talán el is dönt már a sorsa. Ha az angoloknak sikerül legyőzniük, egyik legveszedelmesebb ellenségüktől szabadultak meg, a ki egymaga fölér egy egész sereggel.

Egy lövés és következményei

— Saját tudósítónktól —

Budapest, február 26.

Egyik legutóbbi legfelső kihallgatásnál vasuti uniformisban egy fiatal ember jelentkezett kihallgatásra, hogy — kegyelmet kérjen ő Felségétől, a legjobb királytól. Kegyelmet, melylyel elkerülhető, — hogy 3 hónapot — fogházban töltsön.

— Nagyon szomorú ennek a fiatal embernek az esete, mert önhibáján kívül jutott ebbe a helyzetbe. Novska állomáson volt besorozva, ahol ügyessége és hasznavehetősége által föltűnően, soron kívül lépett elő és rövidesen helyettesse lett az állomási főnöknek.

Ebben a fészékben csakis a szigor által lehet a rendet fentartani és mert a pályaudvaron alkalmazott munkásoktól is rendet, pontosságot követelt, a munkások, váltóőrök és málhásoknál éppenséggel nem örvendett népszerűségnek.

Az elmúlt év február 8-án hanyagság miatt megfésérgolta Carlo Imre málházót, aki emiatt bosszút forralt ellene. Éjnek idején, mikor inspekciós volt, éppen az utolsó éjjeli vort hagyta el az állomást és egyedül volt a hivatalban, berontott Carlo és torkon ragadva főnököt, fojtogatni kezdte. Leteperte a földre, de a fiatal ember egész erejével védekezett és legyűrve támadóját, azt kitudszkolta irodájából. Attól tartva, hogy Carlo segítséget hozva, ismét be fog hozzá rontani, szolgálati revolverével, melynek használata ép az ottani

közbiztonsági állapotok miatt meg van engedve, az ajtó elé menve, azt kétszer elsütötte, hogy a lövés zajával figyelmessé tegye az embereket a veszélyre, amelyben forog. De senki sem jött. Carlo is meggondolta a dolgot.

Ujabb támadás helyett pokoli gondolata támadt. Följelentette a helyettes főnököt, hogy hogy öt bosszúból megakarta gyilkolni, sőt tanukat is állított, akik látták volna, min süvített el a golyó a füle mellett. Ezer szerencse, hogy éleiben maradt! Így szól följelentésében, melyet a járásbiróságnál nyújtott be.

A pozsegai törvényszék ítélkezett ez ügyben, de ott fiatal ember aki sem horvátul, sem németül nem értett, kellőképpen nem is védekezhetett a vád ellen. Ügyvédje attól tartott, hogy legrosszabb esetben elítélik 5 tr. pénzbürságra, képzelhető azonban meglepetése mikor kihirdették előtte az ítéletet, mely szerint szándékos emberölés kísérletének vétségében mondatott ki bűnösnek és három havi fogházra ítéltetett.

A hétszemélyes horvát-szlavon felsőbíró-ság helyben hagyta az ítéletet.

A m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségének fegyelmi választmánya megvizsgálta az ügyet és nem találta az ítéletet a terhére rótt cselekményben bűnösnek, de a szabályzat értelmében, jogerős ítéletről lévén szó, mégis föl kellett állásától függeszteni és ha végrehajtják az ítéletet, elveszti állását, melyben 4 éve működik szorgalommal és megelégedéssel.

Csak egy út maradt még menekülésre, hogy ő Felségétől kérjen kegyelmet. Kérvényével kezében megjelent ő Felsége szinte előtt és a király új reményt csepegtetett a kétségbeesett fiatal ember szívébe. A király nyájas szavakkal hallgatta, amikor kérdésére mit óhajt, egész nyíltsággal e néhány szóval indokolta megjelenését:

— Kegyelmet kérek, Felséges Uram és katonái és honpolgári becsület szavamra esküszöm, hogy ártatlan vagyok!

A király bepillantott a kegyelmi kérvénybe, látta, hogy három óra elítélték a kérvényező, majd nyájasan így szólt:

— No tartson semmitől. Meg fogjuk ügyét vizsgálni és ha lehet, azt rendezni is fogom!

Jóval tovább tartott ezen kihallgatás a szokott audienciáknál és a fiatal ember most már legjobb reméllyel néz ügyének örvendéses fordulata elé.

Innen-Onnan.

A bukaresti gyilkosság és a budapesti rendőrség.

A bukaresti gyilkosság dolgában a mi rendőrségünk is folytat nyomozást. A gyilkos vallomása alapján egy bukaresti detektív járt Budapesten, hogy kinyomozzon egy Gabrovsky Friderika nevű leányt, ki a meggyilkolt Fitovszky politikai ügynök kedvese volt. Mikor 1897-ben Ferdinánd tejedelem ellen összeesküvést fedeztek föl, a bolgár kormány a magyar kormányt is értesítette erről, mely Fekete József detektívét bízta meg a nyomozással. Fekete Romániába utazott és ott ismerkedett meg Fitovszkyval és ennek révén Gabrovsky Friderikával. Fitovszky akkor azt mondta Feketének, hogy

szeretné feleségül venni a leányt, de előbb el akarná hozni a magyar fővárosba, mert Bukarestben nem érzi magát biztonságba. A leányt később el is hozta Budapestre. Most azt hiszik Bukarestben hogy a leány adhat némi felvilágosítást a gyilkosságról és egy román detektívét küldték ide a kinyomozására, de időközben a leány eltávozott a magyar fővárosból.

Londoni gyerekek játéka.

A délafrikai háborúnak hatása meglátászik a londoni játékkereskedőkön is. A londoni gyerekszobákban talán nagyobb a harci kedv és riadó, mint lenn a harctéren. A kereslet hadi játékszerekben oly nagy, hogy sem az angol sem a külföldi játékaru-gyárak nem képesek a piacot kellőképp ellátni. Mindjárt a háboru kitörésekor megindult a gyereksírás, könyörgés:

— Apuska, nekem katonát végy!

— Nekem meg puskát, kardot.

— Nekem búr katona kell, hogy minden nap elverhessem.

Még a nyugodt kedélyű angol bakfis, lányok is angol tisztecskéket kívántak karácsonyfiának. A játékipar hihetetlen gazdag ötletekben. Nem is szólva az angol és búr fából-, pléhkatonákról, mozgatható kezű, lábú lovas tisztekről, melyek épp úgy fel vannak öltöztetve, mint valóban a had seregben, sűrűn találkozunk Krüger apó, Joubert néni, a tábornokok alakjaival, kik élethiven állnak a kirakatokban. Tábori jelenetek, sátrak hadi felszereléssel, vöröskeresztes kocsik, páncélvonatok, mik sineken körbefutnak, ágyuk, pattantyuk, valódi apró puskák tarkítják a gyermekek képzeletét. Hihetetlen, mennyi pénzt költenek ezekre a játékszerekre. A legolcsóbb közölök 2—3 korona, de azért megveszi minden szegény munkás, hogy örömet szerezzen kicsiny fiának.

A makacs milliomos leány.

A hosszabb idő óta Angliában tartózkodó new yorki milliomos leány: Golet May, beleszeretett egy jókedvű, de szegény katonatisztbe, a ki nem is mert volna a gazdag örököséhez közeledni, ha ez nem bátorította volna.

Anyja ellenvetésére és ösmerősei kevéssé leplezett gunyolódására a szép amerikai leány azzal válaszolt, hogy ő csak a tiszt neje lehet, vagy senkié másé.

Az apa végre engedett leánya kívánságának, titokban remélvén, hogy az önféjű leány idővel majd csak kijózanodik és hozzá méltóbb kérőnek, legalább is egy gazdag grófnak vagy bárónak ajándékozva szívét.

Alkalom nyílt e lépésre, a midőn a fiatal tiszt, a kapitány a háboruba vonult. Az anya és a kérők serege megkönnyebbülten lélekzettek föl. Előkelő angol főnemesek igyekeztek a szép milliomos-leány kegyét megnyerni, köztük számos herceg és Ames Oswald kapitány, az angol hadsereg legmagasabb és legdelibb tisztje is.

A szép leány azonban mindnyáját kiköszarozta, csak a fiatal Erichton lordot, ki sehogy sem akart róla lemondani, biztatta azzal, hogy menjen Afrikába, és ha a Viktória érdemrenddel diszitve tér baba, akkor neje lesz. A nemes fiatal lord Afrikába ment és most — Ladysmithben eszi a lóhúst.

A napokban tért vissza a kapitány, mint gyógyuló sebesült, Afrikából. A szép M a y tárt karokkal fogadta őt. Mind a hárman

tudniuk anya, leány és vőlegény Párisba utaztak, hol a szép jegyepár az előkelő társaság érdeklődését vonta magára. A szép lány évi jövedelme ötmillió dollarból (huszmillió korona) áll, miből egy fiatal házaspár kényelmesen megélhet.

Véres kardpárbaj.

Debrecen, febr. 27.

Tegnap délután 3 órakor véres kimeneteleű kardpárbaj folyt le a honvéd lovassági laktanya vivótermében.

S u c h á n Elemér hirlapíró, tartatókos hadnagy, lapunknak is ügyes tollú tárczáirója állott szemben M o c s á r y Miklós joghallgatóval.

S u c h á n segédei M a n d e l Béla és L ö w József voltak, utóbbi helyett, elfoglaltsága miatt rövid időre K o m j á t h y János színigazgató; az orvos Dr. B a l k á n y i Emil volt.

M o c s á r y segédei dr. B é k é s Sándor ügyvéd és S z a b ó Jenő joghallgató, orvosa dr. L e g á n y i Gyula volt.

A párbajt M a n d e l Béla vezette. A felek háromszor igen hevesen csaptak össze; az első két összecsapásnál M o c s á r y erős lapos vágásokat kapott, míg S u c h á n sértetlen maradt.

A harmadik összecsapásnál S u c h á n a M o c s á r y jobb mutató ujjának porcicsontját vágta meg erősen, míg M o c s á r y jelentéktelen karczolást ejtett a S u c h á n jobb vállán.

A segédek ekkor megszüntették a párbajt, az orvosok Mocsárihoz siettek és bekötötték súlyosabb természetű sebeit.

Öngyilkosság a börtönben.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, febr. 27.

A debreczeni rendőrség bünyügyi osztályának börtönében az éjszaka öngyilkosság történt, mely szoros összefüggésben van egy a környékbe is messze elágazó számtalan betörést elkövető banda leleplezésével.

Az öngyilkosságról a következőket jelenti tudósítónk:

Hónapok óta a legnagyobb erőfeszítéssel és elővigyázattal nyomoz a debreczeni rendőrség, különösen pedig újabb időben a bünyügyi osztály egy betörő bandát, mely már számos esetben hallatlan vakmerőséggel elkövetett betöréseket vitt véghez.

A nyomozás eleinte kevés eredménnyel bíztatott, de mamár közel van a befejezéshez. Az ügyet magát, a még hátralevő, de már rövid idő alatt befejezendő nyomozás érdekében el kell hallgatnunk. Csupán annyit említhetünk föl, hogy tegnap este 7 és 8 óra között a rendőrségnek sikerült a banda több tagját kézre keríteni.

Bekísérték őket a bünyügyi osztályhoz, hol külön cellákba zártak.

Az elzártak között volt F a r a g ó József is, kit szintén egyik külön cellában helyeztek el s ki valószínűleg feje volt a bandának.

Ma reggel, mikor N a g y Pál hajdu káplár bement a cellába, rémülve vette észre, hogy F a r a g ó József ott függ a börtön ablakán élettelenül.

Közelebb ment hozzá s látta, hogy F a r a g ó az ablak rácsára nadrágszíj segítségével akasztotta föl magát.

A hajdu káplár az öngyilkosságról nyomban jelentést tett V é g h Gyula h. főkapitánynak, a bünyügyi osztály főnökének; majd előhívták V a r g a Emil dr. kerületi orvost, ki a beállott halált konstatálhatta.

F a r a g ó tettét valószínűleg a bűntudástól való félelmében követhette el és pedig éjjel körül. Holttestét kiszállították a közpórházba, hol fölfogják boncolni.

Az öngyilkosság csak megerősítette a rendőrséget abban, hogy gyanuja alapos és a nyomozás helyes utakon jár. Valószínűleg már a mai nap folyamán mindent ki fognak deríteni.

N A P I H I R E K.

A nábob hagyatéka.

— A jótékony czélú intézetek öröksége. —

febr. 27.

Tegnap határozta el a néhai K ö v e s d i János végrendeleti végrehajtója Szilágyi Károly ügyvéd, hogy a jótékony czélú intézeteknek hagyott 10,000 koronát mely egyesületek s milyen arányban kapják.

S z i l á g y i Károly a felosztást az örök hagyó általa legjobban ismert intenció szerint eszközölte s azon csak annyiban történnék változás, a mennyiben valamelyik egyesület nem fogadná el a hagyatékot.

A felosztás a következő:

1. A debreczeni ev. ref. felsőbb leányiskolával kapcsolatos tanítóképző K ö v e s d i János juttatás alapra kapni fog a kiosztandó összegből 3500 koronát.

2. A debreczeni jótékony nőegylet K ö v e s d i János népkonyha alapra 1000 koronát.

3. A debreczeni izraelita betegsegélyező és ápoló nőegylet hasonló czélra 800 koronát.

4. Az ág. hitv. ev. női filléregylet 500 koronát.

5. A Páli Sz. Vincze-egylet 500 koronát.

6. A debreczeni Zenede 1000 koronát.

7. A debreczeni tisztviselők önszegélyező egyesülete 900 koronát.

8. A debreczeni önálló munkások betegsegély pénztára 800 koronát.

9. A debreczeni főiskola joghallgatóinak segély egylete 500 koronát.

10. A debreczeni főiskola hittanhallgatóinak segélyegylete 500 koronát.

A kijelölt hagyományosokat S z i l á g y i Károly ügyvéd külön is fogja értesíteni s a hagyományokat január hó 30-án kihirdetett végrendelet 9 ik pontja értelmében, az örök-hagyónak a folyó évi január hó 27 én bekövetkező halálától számított egy év alatt fogja kifizetni.

— Személyi hir. A kir. törvényszék új elnöke dr. Szücs Miklós holnap Budapestre utazik, hol négy öt napig fog maradni.

— Kinvezés. Bernáth Elemér a debreczeni kir. ítélőtábla elnöke J u h á s z o v i e s Manó ökörmezői lakos végzett joghallgatót a debreczeni kir. ítélőtábla kerületébe ideiglenes minőségű segélydíjas joggyakornokká kinevezte.

— A közvilágítás ügye. A közvilágítás ügye már a jog- és pénzügyi bizottsághoz került. Szombat délutáni ülésében fog a bizottság az ötös és a nagy bizottság véleménye alapján foglalkozni a kérdéssel. — A jog- és pénzügyi bizottságtól a tanács elé kerül a dolog s ha a tanács is döntött, akkor az összes előiratokat kifogásnyomatni és szétküldeni a közgyűlés tagjainak, kik mártius 16-án tartandó ülésen foglalkoznak a világítás ügyével.

— Dohány beváltás. A helybeli m. kir. dohány beváltó hivatalnál, véget ért az idei dohány beváltás. Két hónap alatt több mint harminczhatezer métermázsza dohányt váltottak be a termelőktől s ha méter mázsáját csak 18 forintért vesszük is, akkor is tekintélyes összeget tett ki a mit az állam e czímen kifizetett.

— Magyar név. Krausz Sámuel helybeli lakos vezeték nevének „Keresztesi” — re való változtatását a belügyminiszter engedélyezte.

— Csávolszky birtokát eladják!! Csávolszky Lajos csegei 5600 holdas birtokára márczius 5-én délelőtt a debreczeni törvényszék tárgyalási termében új árverést tartanak. Tudvalevőleg Fried Leo utóajánlatot tett a kis-ujszállási közbirtokosság által ígért összegre. A kikiáltási ár 493000 frt.

— Halálozás. B r e i e r Antalné Meisel Lujza f. hó 25-én éjjel élete 63 ik évében elhunyt. Temetése ma délután 1/4 4 órakor lesz a Kosuth utczai 8 szám alól.

— A szépítő szerek ellen Szegény asszonyok! Mégis csak borzasztó a törvény! Már még a szépítő szerekbe is beleavatkozik. Óh! Óh! . . . Bizony úgy van! A belügyminisztertől ma le irat érkezett Debreczen városához, hogy a »S p i t z e r e« fele arczépítő szert, mely amido-higany-chloridort vegyületet tartalmaz, eltűntette a forgalomból. A vegyület ugyanis a legerősebb mérég, melyet a gyógyszerészek is zár alatt tartanak. Most már aztán elkobozzák a »S p i t z e r e« fele arczenőcsöt. Szegény asszonyok! Egy szépítő szerrel kevesebb!

— A sorozó-bizottság a debreczeni sorozó járásban, Debreczen ujoncz-állítási szék helyén 5 nap alatt és pedig 1900. márczius 23-tól 1900. márczius 28-ig fogja végezni a sorozást.

A folyó 1900. évi ujoncz-állításra az 1879. 1878. és 1877. évben született hadkötelesek vannak felhiva, a sorozásra felhívott hadkötelesek a következő sorrendben fognak előállítani, u. i. 1900. márczius 23-án az 1879. évben születtek, I. korosztály, 1-től 240 sorszámgig; márczius 24-én az 1879. évben születtek, I. korosztály 241. sorszámtól végig és az 1878. évben születtek, II. korosztály, 1-től 160. sorszámgig; márczius 25-én, vaárnap szünet. Márczius 26-án az 1878. évben születtek, II. korosztály, 160. sorszámtól végig és az 1877. évben születtek, III. korosztály 1-től 100. sorszámgig, márczius 27-én az 1877. évben születtek, III-ik korosztály 101. sorszámgig végig. Márczius 28-án az elmaradt állításkötelesek, a törődöttséggel jelentkezett népfölkelők és azon idegen illetőségű állítás kötelesek, kiknek itteni állítása engedélyezve van; elszámolás és aláírás: Sorozási hely a Pavillon-laktanya, VI. sz. épület, hol a sorozó-bizottság a fentebb kitűzött napokon 8 órakor kezdi működését.

A felhívott állítás-kötelesek a sorozásra szóló időző jegyeiket a katonai és illetőségi ügyosztály hivatalos helyiségében (városház, kereszt-épület, I. emelet) a hivatalos órák alatt február hó végéig átvehetik.

— **Bőjti istentisztelet.** Holnap, szerdán d. u. 3 órakor az ágost. hitv. ev. templomban bőjti istentisztelet tartatik.

— **A görög katolikus egyház ügyésze.** Az ujonnan alakult gör. katolikus egyház ügyészéül városunk egyik tekintélyes törekvő fiatal ügyvédjét dr. K á l m á n c z h e l y i Józsefet választotta meg.

— **A Polgári Kör közgyűlése.** A debreczeni Polgári Kör vasárnap tartotta meg évi rendes közgyűlését, melyen R o n c s i k Lajos tanácsnok elnökölt. Az évi jelentés, a számadás és a jelen évi költségvetés felolvasása és elfogadása után, megajították a tisztújítást. A nagy számmal jelenlevő tagok lelkesedéssel, közfelkiáltás után ismét a régi tisztikart választották meg. Előknök R o n c s i k Lajost, alelnöknek K é k y Sándort, főjegyzőnek H a r a n g h y Györgyöt, pénztárnoknak D á v i d Mihályt, könyvtárnoknak I m r e Jánost, aljegyzőnek P a p Józsefet, gazdának H a u e r Bertalant. A 24 választmányi tagot szintén felkiáltás után választotta meg a közgyűlés. Több tárgya nem lévén, elnök megköszönve a maga és tisztársai nevében a bizalmat, a tagok lelkes eljenzése közt a gyűlést bezárta. E hó 28 án a Polgári Kör tagjai társasvácsorára gyűlnek össze Hauer Bertalan szállójába, mely találkozóra a kör tagjai már is szép számban jelentkeztek.

— **A Hatvan-utczaiak bosszúsága.** Nagy a harag a Hatvan-utczán. Fogadkoznak erősen a házmesterek, hogy ha kezeikbe kerül az a bájos ismeretlen, a ki napról napra szives nyugalmas álmokat megzavarni, hát nem viszi el épen a bőrét. Panaszokznak ugyanis, hogy jészakánként valaki már több ízben becsöngett a házakhoz, s mire a házmester ajtót nyitott, senkinek nyoma sem volt a kapu előtt. Hát bizony ez bosszúság is, mert elvégre hüvös télutói éjszakák a legédesebb álomból felzavartatni semmiért, — nem tréfa dolog.

— **A büntetés.** A közmondás azt mondja, hogy a gyermeket meg a részeg embert isten védi. A tegnap kivételt tett ez alól a szabályolól, mert Nagy András 45 esztendősi czipész részeg volt, — sőt n a g y o n r é s z e g v o l t, m é g s e m védté meg az Isten. Ugyanis amint este fél kilencz tájban a Bethlen utczán botorkált a járda szélén megcsuszott, s oly szerencsétlenül esett el, hogy fejét egy kőbe ütve és körülbelül 5 centiméter hosszúságban megrepedt. A szerencsétlenül járt embert lakására szállították.

A kétfilléresek. Mint értesülünk, az osztrák pénzügyminiszteriumban most azzal a tervvel foglalkoznak, hogy a kétfilléreseket teljesen kivonják a forgalomból és egyetlen rézpénz gyanánt az egy fillérest hagyják meg a forgalomban. E legkisebb pénzemünk eddig semmi figyelemben sem részesült, valóságos hamupipőke volt a többi pénzek között. E miatt csak ritkán lebetett egyet-kettőt látni, de e ritkaságok dacára még a koldus sem esengett utána. Annál nagyobb feltűnést keltett tehát, hogy legújabbban mintgyakrabban találkozunk az eddig lenézett pénzemmel. Ennek az oka nem más, mint az, hogy a múlt héten néhány milliónyi fillért bocsátottak ki a pénzverdéből. Mint hírlík, a pénzügyminiszteriumban most meg arra a meggyőződésre jutottak, hogy a huszfilléresek sem alkalmsak a pénzforgalom lebonyolítására. Ennélfogva valószínűleg ezek is, melyeket a közönség még most is makacsul 10

krajczárnak nevez, a kétfilléresek sorsára jutnak. A nickelpénzek közül tehát csak a 10 filléres marad emlékül.

— **A gavallér vevők.** Az egyik kávéház hosszú asztalánál a vevőközönségről beszélt a társaság. Az egyik igen előkelő kereskedő, a kinek a fővárosban is van híres kereskedése, beszélt el ezt az esetét:

— Budapestem nemrég egy mágnis vevőm jött be az üzletbe és egy nyerges vásárolt 180 forintért. A nyerges feltette a kocsijára és aztán meghagyta hogy árát írják számlájára. Mikor elment, akkor jött csak eszembe. Azt tudtam, hogy gróf, de sehogy sem tudtam rájöni a nevére. Most aztán mit csináljak? A 180 forintomat nem hagyhattam elveszni, viszont elkönyvelni sem tudtam. Ekkor aztán pompás ötletem támadt. Ujévkor ugyanis a nyerges beirattam összes grófi vevőim számlájába. Ugy gondolkodtam, hogy majd ha át nézik, mind kifogásolni fogja azt az egyet kivéve, a ki valóban vásárolta a nyerges. Valóban elküldtem a számlákat és képzeljék mi történt?

A társaság feszülten várta a történetke végét, az elbeszélő pedig folytatta;

— Nos, — hét gróf fizette ki a nyerges, anélkül, hogy egy szó kifogást tett volna. Ime, ilyen vevők is vannak még!

Az egyik kereskedő felsóhajtott;

— De az a kár, hogy csak a fővárosban! x **A The Mutual** newyorki életbiztosító-társaság, a lefolyt üzleti évről szóló zárószám-lajával elkészült. Az üzleti eredmények a meg előző esztendőkkkel szemben való szaporodása az eddigieket jóval meghaladja. Az évi jelentés kábeltávirat útján beérkezett főadatai a következők: Az 1899. évi üzleteredmények számokban a következők; Biztosítéki alap (agyon) 1.563.961.000 frank, szaporodás 126 millió frank. Főösszeg (teljesen tehermentes) a törvényes tartalékon felül 248.458.00 frank szaporodás 29¹⁰/₁₀ millió frank. Összes bevétel, 1899-ben 305.129.000 frank, szaporodás 20¹⁰/₁₀ millió frank. Kötvénytulajdonosoknak kifizetett 1899-ben 136.627.000 frank, szaporodás 8¹⁰/₁₀ millió frank. Érvényben lévő biztosítások 5.454.223.000 frank, szaporodás 419¹⁰/₁₀ millió frank. A biztosítottak között 1899-re fölosztandó járadékok 11.295.000 frank.

Színház.

Tegnap ismét S z u l a m i t h került színpadra. Az előadás mint mindig igen jól ment. B ő d i Ella zajos ovációktól kísérve esilogtatta gyönyörű hangját s hatalmas drámai játékat. Tisztelőitől egy gyönyörű virágállványt kapott, mit a közönség zúgó tapsai között nyújtottak föl az orkeszterből. A többi szereplők is mind kifogástalanok voltak és nagyon sok tapsot kaptak.

* **Gésák.** Sidney Jónes bájos operettje szerdán este kerül ismét színpadra. Az előadásnak nagy érdekességet kölcsönöz az, hogy M i m ó z a szerepét a debreczeni közönség pár év előtti kedvenc énekesnője Galyasi Paula fogja énekelni, ki pár hónap óta a hymen rózsalánczai között él városunkban, mint színházunk jeles baronistájának K ö r n y e i a e k a felesége. Galyasinak Mimóza igen jó szerepe. Masik érdekesség lesz az, hogy Rolly-Pollyt P e r é n y i Margit fogja játszani, kinek ezen szerepe elé nagy várakozással nézünk.

* **Sárosi marad.** S a r o s i Paula színtársulatunk szubrett énekesnője, nem hagyta el a debreczeni színpadot, hanem továbbra is itt marad.

TÁVIRATOK.

— "A Debreczeni Hirlap" saját külön tudósítójának eredeti táviratai. —

február 27.

Fesztetich nyilt levele.

Budapest. (A Debreczeni Hirlap eredeti távirata érkezett délután 1 órakor.) *Fesztetich* Andor a nemzeti színház igazgatója ma közzétett nyilt levelében védekezik *Herczeg* Ferencznek, az ismert regényírónak vádjai ellen, melyeket *Herczeg* a pénteki országgyűlésen tartott beszédjében halmozott reá. — Talán *Herczeg* is tudta, szól nyilt levelében, hogy művészeti igazgatói állásomtól felmenttettem.

Különbben is mint a beavatott budapesti körök beszélük *Fesztetich* rövid időn távozni fog a nemzeti színházról s helyét más igazgatóval töltik be.

*Fesztetich*et hir szerint a budapesti államrendőrség bejelentési hivatala főnökül fogják kinevezni.

A háboru.

Budapest. (A Debreczeni Hirlap eredeti távirata érk. délután 1 ó. 35 p.) *Cronje* még mindig tartja magát; legújabb arra mutat az, hogy róla semmi hir nem érkezett Londonba.

Felszabadítására a burok erősen igyekeznek. *Ladismith* alól 5000 bur harcos elvonult, — kik a m i n d e n f e l ő l öszpontosított bur seregekkel *Bloemfonte* intól 30 mérföldnyi távolban akarnak egyesülni.

A bur összpontosításból döntő ütközetre való készülésre lehet következtetni!

Hajó össze ütközés.

Budapest. (A Debreczeni Hirlap eredeti távirata érk. délután 1 ó. 40 p.) Párisból jelentik *Delagoa* öbölben egy angol és német hajó összeütközött, német hajó elsülyedt, az utasokat megmentették.

Különfélék.

Bálban.

Azt mondom:
— Kisasszony, kérhetem egy tánczra?
S gondolom:
— Ejnye de csinos ez a lányka!

Azt mondom:
— Kisasszony, hogyan érzi magát?
S gondolom:
— Te kedves, unalmas a mamád!

Azt mondom:
— Jójezakát, magamat ajánlom!
S gondolom:
— Pá, puszi, gyönyörű virágom!

Gárdonyi Géza.

Apróságok.

A fürdő-orvossal légy jó viszonyban, ha az anyósod is a kurát használja.

A jó uton elesni, elcsuszni nagy ügyet.

lenség, kivéve, ha ez valami szép nővel történik meg.

Ne hallgass a rágalmakra és ne bosszankodjál miattuk. A szegény és ostoba embert senki sem emlegeti.

A ki viz mellett sokat jár, azt könnyen jövendőbelinek tartják az öngyilkosjelölt aggszűzek.

Sok leány azt hiszi, akkor sokkal okosabbnak tűnik, ha egészen levágatja a haját.

A nők előtt az a jó férj, a ki leginkább engedelmese.

Még a legönzetlenebb barátért is meg kell az adót fizetni. Példa rá a kutyás kisasszonyok.

Ha egy leány férjhez menni nem akar, ez az idő sokkal rövidebb ideig tart, mint a menyit akar.

Szórakozottságból. A mama rémülten kiált fel: — Ah, tanár ur! Ön megcsókolta leányomat?!

A zongoramester lebeg: — Bo... bocsánat. Nagyon szórakozott vagyok.

— Ugy? Miért nem akart már megcsókolni mindjárt engem is?!

— Bocsánat, annyira nem vagyok szórakozott.

Házasság közvetítőnél. Ur: De kérem hiszen az a hölgy, a kit maga nekem, feleségül ajánl, sánta.

Közvetítő: Hát nem kell vele kirándulásokra menni

Mézesetekben. Fialat asszony: Bardikám, mit tennél, ha én meghalnék?

Férj: Oh nlla, ne is beszélj ilyesmíról, kétségbe volnék esve.

Fialat asszony: Nem házascdnál meg ujra?

Férj: Oh nem... Ecnyire már nem volnék kétségbeesve.

Egyre megy. Kónya: Olvastad a spanyol inquisitio történetét?

Kánya: Nem, de már kétszer házasodtam.

Látogatás a sebesülteknél.

— A transvaali háború áldozatai. —

Egy francia újságíró, Jules Huret, meglátogatta a netley-i katonai kórházat, ahol most nyolczszáz súlyosan sebesült angol katoná fekszik. Felette érdekes látogatásáról a Figaró-ban ad számot. Leveléből a következő megható részleteket közöljük:

A csizma és a karbol.

Az egyik kórházi teremben tizenkét ágy van. De csak két ember fekszik, a többi a kandalló körül ül. Az ágyuk lábánál nagy, sáros csizmák állanak, még rajtuk szárad a natáli fensik sára. Ez az afrikai sár és az erős karbolszag — ime az angol történelem három legutóbbi hónapjának foglalata.

Egy kis csunya katona megmutatta a sebéit. Egy Mauser-golyó összes baloldai fogait kiverte, s az ádámesutkája mögött akad meg. Már kivették. A kis katona újságpapírosba göngyöltte és úgy mutogatja büszkén...

Egy pohár víz.

— Há magának mi baja van? — kérdi az orvos egy ragyogószénű sovány ifjútól.

— Egy golyót kaptam a térdembe, egyet a karomba és egyet az oldalamba. A többi nem faj, csak ez az egy faj, itt az oldalamban...

— Hol kapta?

— Colensonál.

— Emlékszik, hogy hajnali két órakor riadót fúttak s hat óra körül kezdődött a tüzeles. O délben sebesült meg, s egy pohárban

éppen vizet akart adni felholt bajtársának, amikor egy boer golyó oldalán találta. Másnap reggelig feküdt a csataéren étlen-szomjan, lázban.

CSARNOK

Romba dőlt lelkek.

— Amerikai regény. —

Fordította: G—d J—f.

I.

Folytatás.

2.

A sors kedvezett neki — a legközelebbi állomásnál kiszált a mogorva ültetvényes, és Frolló urnője felemelkedett s egészen az ablakhoz vonulva, az ügyvéd komoly és gondolatlejtés arczára emelé gyönyörű fekete szeméit, s édes gyöngéd csengésű hangjával szólott:

— Lesz szives most ismét helyét elfoglalni?

Gilbert nem kérette magát kétszer. Leült régi helyére, férelőkte a hírlapot, és rendes módon megkezdte a társalgást a mint azt már ily körülmények közt szokták.

— E csunya idő, ugy látszik: még növekedőben van. Nemde kisasszony? Márczius hó elejétől folyvást így tart e viharos idő, s ugy látszik, hogy nem is akar szünni.

— Oh, igen, monsieur, felelé a kisasszony élénken, bizony kár ez időért, annyira le van verve az ember s még csak nem is lehet kinézni, pedig oly kellemes, utazásközben a vidékbe kitekinteni.

Az ügyész tudakozódott vajjon messzire utazik-e?

— Oh, igen messzire! A kisasszony hogy a távolság nagyságát mutassa, vállait és szemöldökeit kissé összehuzta. — Portlandba utazom. Tudja talán, Portland hol fekszik?

Oh igen, ő jól tudta azt, hiszen New-York felé neki is keresztül kellett azon utazni.

— Kegyed talán látogatást akar tenni? kérdé fürkészőleg.

— Nem uram. Én haza megyek.

— Haza? Hiszen ön franciaországi.

— Minden bizonylalt francziánő, azonban mégis itt vagyok otthon. Apa és a mama meghaltak — itt a leány sötét szeméit megtelettek könnyekkel — Lajos nagybátyámnak s Mihild nagynénémnek pedig hét gyermeke van, s maguk is szegények. Én mamám rokonaihoz megyek. Mama nem volt franczia nő.

— Nem? kérdé Gilbert rokonszenvvel.

— Nem, uram. Mama egy Yankee volt — egy új-angolhoni hölgy — papa franczia kanadai születésű. A mama rokonai elleneztek, hogy papához nőül menjen — ekkor megszökött vele. Most öt éve, hogy mama meghalt, és papa — a papa nem tudta őt túlélni, két évvel később az Ur őt is magához vette. Láthatja ön, hogy gyászolok. Azután Lajos nagybátyám felfogadott s az iskolába adott; de Lajos bátyámnak is sok gyermeke van, és így anyám fivéreinek irtam Portlandba, ők válaszoltak, azzal együtt pénzt küldtek nekem, hogy hozzájok jöjsek. Így vagyunk tehát mi utban — én és Frolló.

Lehajolt a csinos ebecske fölé, ajkai reszkettek, mint egy meg szomorodott gyermekéi, és a joggyész harminczöt éves szive nagy részvétl dohogott érte.

— Szegény, elhagyott gyermek! gondolá, a kedves arcot szemlélve, remélem, hogy Yankee-rokonai jól fognak bánni vele. — Az után bangosan szólott: Hiszen kegyed még nagyon fiatal, semhogy ily nagy utat egyedül megtehesen?

— Én tizenhét éves vagyok s kényszerítve az egyedüli utazásra, hiszen nem akart

senki elkísérni, Kent bátyám Portlandba várakozni fog reám;

— Kegyedet Kentnek hívják?

— Nem uram, az én nevem Bourdon; Bourdon Kent Norina.

— Láttá-e már azon rokonait, kikhez most utazik?

— Egyszer. Mama halálakor meglátogattak bennünket. Hármán vannak, két nagybátya, s egy nagynéne. Igen barátságosak voltak, s nekem nagyon megtetszettek.

— Remélem, hogy kegyed új hazájában boldog fog lenni, miss Bourdon, szólta az ügyvéd komolyan. — Engedje meg, hogy névjegyemet átnyujthassam. Ha valaha New-Yorkba fog jönni, talán találkozni fogunk, ki tudja?

A fiatal hölgy mosolygott, midőn ajegyvet elolvasta.

— Ah, kitudja? Mellesleg mondva, nevelőnőül akarom magam valahová ajánlani. Talén irni fogok önnek, állomás szerzés végett.

Mily nyíltszívű, ártatlan gyermek! Gondolá mr. Gilbert, miközben a mosolygó, bizalmat gerjesztő arcba tekintett. Más ily koru lánykák félénkek, vagy éppen kaczerok volnának, s félénkek egy idegen férfitől De e kedves gyermek arczomba mosolyog, és elbeszéli élettörténetét, mintha fivére volnék. Oh, bárha az volnék, hogy az élet veszélyei ellen megvédelmezhetném.

— Boldognak fogom magam érezni, ha kegyednek bármily szolgálatot, mely hatalmamban van tehetek. Legyen meggyőződve, hogy valahányszor csak hozzám fordul, mindig rendelkezésére fogok állana.

Miss Bourdon Kent Norina szende, hátlás tekintettel nézett a komoly szellemű arcba. Nem tudta magának megmagyarázni, de érezte hogy ez oly férfi kiben megbízhatik, ő jó ember, hü barát, nemes, és becsületes.

A vonat folyvást morgott.

A délután megérkezével, a vihar még inkább növekedett. A fák, a széttől hajtvá, ide-oda inogtak, és a hóval vegyes eső folyvást az ablakhoz csapódott. Miss Bourdon zsebében egy regény volt — angol regény, melyben, megszakítva, néhány lapot olvasva közbe-közbe az eltűnő külső vidéket szemlélte. Frollónak franczia nyelven némi utasításokat adott, magát pedig almával és süteménnyel üdíté fel. Midőn azonban a viharos márcziusi nap mindinkább homályosodni kezdett, fejecskéjét az ablaknak támasztá, és elaludt.

Mr. Gilbert tehát tetszése szerint vizsgálta őt, s ezt a legnagyobb feszült érdekeltevé, mely kíváncsiságot nem volt képes magának megmagyarázni. Rátakarta uti kendőjét lassan, figyelemmel, s ez által minden más férfi szemé ellen megvédte őt. Mi volt az, — a mi franczia nő látásánál őt annyira elbájolta?

Ezt épen oly kevéssé fejthette volna meg magának most, mint későbbben. Már az így volt megírva — a sors utólrerte őt, mint mindnyájunkat — egy egész nem sejtett alakban. Ki tudná közlülünk megmondani, hogy minden más nő közt e földön, miért választotta épen az egyet magának?

A kisasszony nem ébredt fel, míg a vonat az éji időre meg nem állott, ekkor zavarodottan serkent fel álmából.

Mr. Gilbert pedig elővevé a dobozokat és csomagokat, s Norinát karonfogva kivette a nagy zajos szállodába, melyben az éjet töltendőök valának.

Miss Bourdon vacsoráját, a sok vendég által elfoglalt hosszú asztalnál, barátja oldala mellett költötte el, s el volt ragadtatva a terem pazar fénye s pompája által. Minden új volt előtte, s a tizenhetedik évben még ör vendüink az ily látványon. Az esteli után egy szobaleányra bízta az ügyvéd a kiasszonyt, kívánván nyugodalmat éjszakát.

Midőn miss Burdon a közelebbi reggelen a lépcsőn lehaladt, mr. Gilbert már várt reá s miután a vonat indulásáig még fél órányi idő volt, egy kis sétát ajánlott fel a hideg reggeli időben.

Már d
Következet
don azonba
bert védelm
s midőn v
lantott, ha
— Ur
tyám, kék
zessen hoz
Mr. G
hol egy k
állott.

— Na
két kezét e
Azutá
karolta nag
kokkal, ne
brttel.

— Le
az! kiáltot
Norina kan
nyire meg
leányom,
vagy. Azon
anyádhöz,
don Guszt
zásod alatt
tunk miatt

Midőn
sau, félig f
miss Bour
— E

Az egész
tudom, m
Montreálb
viselte.

— K
vagyok in
fogta e le
napot Ken

— Ig
Sokkal ink
hatnám, m
miatt ma
New-Yorki
közelebb
vását biz
Isten önn

Feléj
hatlan fá
által elve
közben.
szállásnál,
helyét s
mosolygós
zével isten
forduiatot
körböl.

Elme
egész tér,
mor tekin
— S

lem hogy
oly csinos

A B
zombat:
Tóni.

A „E
szer Csü
átszik.

Az
den este
tek este
Rácó és
estélyt.

A
váltva R
zenekara

A
és Csütő
Béla zen
este a h
jatszák

Cor
szor.Hét
Béla or
já tazik

Már dél volt, midőn Portlandot elérték. Következett a rendes zür-zavar; miss Bourdon azonban igen jól találta magát mr. Gilbert védelme alatt. Körülnézett a tömegben, s midőn végre egy ismerős arcot megpillantott, hangosan felkiáltott:

— Uram! Ott! ott áll Reuben nagybátyám, kék felsőkabátban. Engem keres. Vessen hozzá, kérem önt.

Mr. Gilbert azon helyre vezeté Norinát, hol egy közép életkorú zömök vidéki férfi állott.

— Nagybátyám! kiáltott a leány, mindkét kezét elébe nyujtva. Megérkeztem.

Azután valódi francia modorban körülkarolta nagybátyja nyakát s elhalmozta csókokkal, nem törődve a tömeggel és Mr. Gilberttel.

— Lelkemre mondom, valóban te vagy az! kiáltott Reuben nagybátyja, kibontakozva Norina karjaiból. Te vagy, valóban te, meny nyire megnőttél! Nos tehát légy üdvözölve leányom, s felette örvendek hogy nálunk vagy. Azonban legkissebbet sem hasonlítás anyádhoz, te valóságos képmása vagy Bourdon Gusztávnak. És nem történt bajod utazásod alatt? Mondhatom, mindnyájan aggódunk miattad.

Midőn beszédét bevégezte, félig gyanusau, félig fürkészve az utitársra tekintett, de miss Bourdon sietett Gilbertet bemutatni.

— E derék férfi, mr. Gilbert Richárd. Az egész uton igen jó volt hozzám. Nem tudom, mirt tettem volna nélküle. Mióta Montreálból elindultunk, mindig gondomat viselte.

— Köszönöm önnek, uram; nagyon le vagyok irányában kötelezve, hogy pártját fogta e leánynak. Jöjjön velünk, s töltsen e napot Kent-Framban, házámnál.

— Igen köszönöm, felelte az ügyvéd. Sokkal inkább sajnálom, semhogy kimondhatnám, miszerint ez élvezetről körülményeim miatt ma le kell mondanom. Holnap már New-Yorkban kell lennem, azonban ha legközelebb Portlandba jövök, becses meghívását bizonyára igénybe veszem. Addig is, Isten önnel miss Bourdon!

Feléje nyujtá kezét, s megmagyarázhatlan fájó érzeléssel látta őt nagybátyja által elvezettetni. Egy falusias szán állott a közelben. Reuben nagybátyja segített a felszállásnál, azután mellette ő is elfoglalta helyét s el-kihajtottak a távolba. Norina mosolyogva fordult még egyszer vissza, kezével istenhozádot intve Gilbert felé; azután fordulót vett a szán, s eltűnt a látókörből.

Elment és oly kietlen pusztá lett az egész tér, pusztá és elhagyott. Ah, mily komor tekintettel fordult el mr. Gilbert!

— Szegény kicsike! gondolá. — Remélem hogy boldog lesz. Hiszen ő oly kedves, oly csinos.

(Folyt. köv.)

Zene-estélyek.

A Bika kávéházban szerda: Rácz Károly zombat: Magyar Testvérek vasárnap: Veress Tóni.

A „Balaton“ kávéházban hetenkint kétszer Csütörtökön és Vasárnap csigányzenekarszlik.

Az „Angol-Királyné“ kávéházában Kedden este Magyar Testvérek. Csütörtök és Péntek este Rácz Károly. Vasárnap felváltva Rácz és Magyar-Testvérek tartanak zene-estélyt.

A „Központi kávéházban“ naponta felváltva Rácz Károly és Magyar Testvérek zenekara játszanak.

A „Magyar-király“ kávéházban Kedden és Csütörtökön felváltva Rácz Károly és Kiss Béla zenekara tart zene-estélyt. Szombaton este a helybeli 39-ik gyalogezred zenekara játszik.

Corso-kávéházban zeneeste hetenkint 3 szor. Hétfőn Magyar Testvérek, Szerdán Kis Béla csütörtökön Rácz Károly zenekara játszik.

ARJEGYZEK INGYEN és BÉRMENTVE

VALLALAT SZIKVIZGYÁRAK TELJES BÉRENDEZÉSÉRE

DEWÄGNER ÉS TÁRSAI

Egysült gyárak

Mint Belfi Társaság

BUDAPEST: GYR és IRODA: X., TINDY-UTCA 3, a földi-malomból.

Fók: BÉCS. XVII. Schopenhauerstrasse 45

TELEFON SZENSAV

JÉSZTÁRÉNYEK, SÍRMEPŐ KÉSZÜLÉK ÉS PINCFELSZERELÉSI CZIKKEK

THE MUTUAL

NEW-YORKI ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

Hajdu-, Szabolcs-, és Szatmárvármegyei Főügynöksége DEBRECZENBEN, fő piacz 2 sz. 1. emelet.

Van szerencsém ezennel becses tudomására hozni, hogy a The Mutual Life Insurance Company of New-York életbiztosító társaság főügynökségét Hajdu Szabolcs- és Szatmár vármegyékre kiterjedőleg elvállaltam.

Ezen világszerte ismert intézet a legnagyobb és leggazdagabb életbiztosító társaság s 56 éves fennállása alatt 1.437 millió franknyi biztosítéki alapot gyűjtött össze, mely drámai vagyon, miután a társaság kölcsönösségen alapszik és részvényesei nincsenek, a biztosítottak tulajdonát képezi.

Ezen feltétlen biztosságon kívül a „Mutual“ biztosítottjainak kötvényeiben a legmesszebbmenő garantiákat, a legmáltányosabb és legszabadelvűbb feltételekkel nyújtja. A díjtételek a nyújtott előnyökkel szemben olcsók s a biztosítottak semmi esetben sincsenek utánfizetésre kötelezve.

A mai korszakban egyáltalában a társadalom minden rétegét azon meggyőződés vezérli, hogy minden gondos család fő, a bizonytalan jövő esélyeivel szemben családját jobban és biztosabban nem védheti meg, mint az életbiztosítás útján; másrés t azonban természetes, hogy mindenki a biztosításnál is a legnagyobb előnyöket igyekszik elérni, minelfogva felkérem, hogy életét biztosítván, díjtáblázatok és bővebb felvilágosítások vézett hozzám fordulni sziveskedjék.

Mindenkor szívesen szolgálatra készen

teljes tisztelettel
SZIKSZAY GYULA

főügynök.

Bérekcsik díjszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napszámra.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	8
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3	2
II. Óraszámra.		
Fél órára	40	30
1 órára	60	45
Egy egész órára	80	60
Minden következő órára	40	30
Az utolsó órára tül félóra v. kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
Eljárás és visszatérés nélkül a város körzónáin belül	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknél (valláskülönbség nélkül), ha a végintézés a templomban történik, a temetőbe ki és vissza	2	1 40
A hástól egyenesen a temetőbe ki és vissza	1 20	80
A színháza menet	60	40
A színházból jövet	80	60
Árnyas vasúti indóház vagy raktárhoz napi menet vagy jövet kézi táskával	50	30
Éjeli	80	60
A kocsis mellé elhelyezett minden darab málna után külön 10 krajczár díj jár.		
A korcsolyázó, vagy csónakázó tóhoz, cukorgyár, légszuszogó, kertészeti egyeslet és gőzmalomhoz menet vagy jövet	50	30
menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nygerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	50	30
menet és jövet egy órai várakozással	1	70
minden következő órára	60	40
Külső barom- és lóvásártérre oda és vissza egy órai várakozással	1 20	90
minden következő órára	40	30
Katonai lakóházhoz és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
menet és visszajövet 1 órai várakozással	80	60
minden további órára	40	30

Szőlőművelők és mezőgazdák számára!
A szőlőtelepek befecskendezéséhez

valamint a gyümölcsfákat károsító rovarok, továbbá a szegecs és tormáncs teljes kiirtására

Mayfarth Ph. és társa féle

szabadalmazott

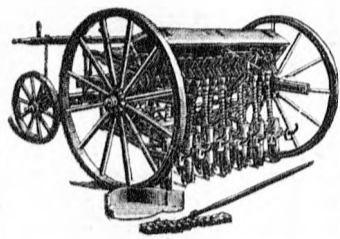
önműködő

ugy hordozható, mint kocsi szerelt

„SYPHONIA“

fecskendők, a legjobbnak bizonyultak, a melyek szivattyuzás nélkül a folyadékot önműködőleg a növényekre permetezik. Ezen fecskendőknek már sok ezerre menő példánya van alkalmazásban és számos elismerő bizonyítvány igazolja ezeknek elvitázhatlan kiválóságát minden más rendszerrel szemben.

A legjobb vetőgépek

Mayfarth Ph. és társa legújabb szerkezetű

„AGRICOLA“

(tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei.

Mindennemű mag- és különböző magmennyiség számára, váltó kerekek nélkül, dombon avagy síkon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tűnnek ki.

A lehető legújabb munka, idő és pénzmegtakarítást teszik lehetővé. Különlegességeket szén- és szalmaprések-kézi használatra, kukorica morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarostak, trieurók, ezek hengerek és boronákban a legújabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállítanak

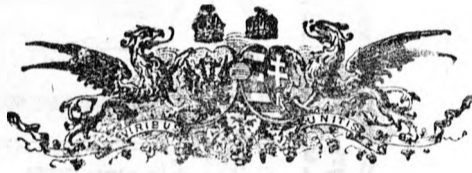
Mayfarth Ph. és társa

cs. és kir. kiz. szabadalmazott mezőgazdasági gépgyárak

BÉCS, II. Taborstrasse 71.

több mint 400 arany- és bronz éremmel kitüntetve. Kimerítő árjegyzékek és elismerő okiratok kiváratra ingyen küldetnek. Képviselek és ismételődek alkalmaztatnak.

Hangszer-gyár.

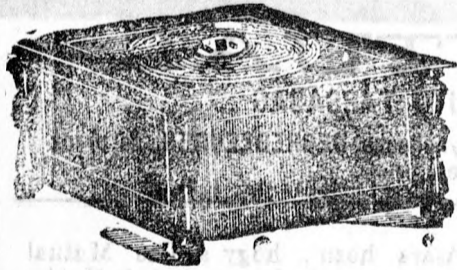

Csász. és kir. udvari szállítók.

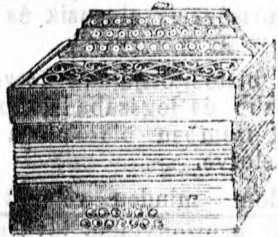
Sternberg Armin és Testvére.

Főraktár és iroda: Budapest, Kerpesi-ut 36.

Minitur-Ariston.

Ezen új találmányu bájos hangszereken a legkedveltebb magyar vagy más nótákat elhuzhatja még az is, kinek fogalma sincs a zenéhez. Ára 8.50 a, kóták darabja 25 kr.

Kitűnő hangu harmonikák 3 frittól feljebb 4, 5, 6, 8, 10 ftt.

Iskolai hegedűk.

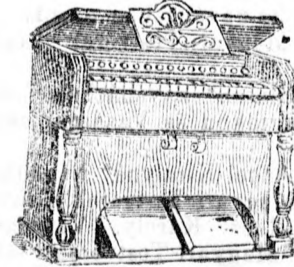
Zongora-termek:

Kossuth Lajos-utca 22.
(Károly-körút sarkán)

Zenepalota.

Dallama csengő, egyenlően tömör erőteljes hangu zongorák a legdusabb választékban.

Mindenütt elismert, saját gyártmányu iskola, szalon és egyházi harmoniumok.

Képes árjegyzék: a) harmonikákról, Erard valamint a Feurich világhírű zongorák egyedüli képviselője, b) mechanikai zenélő művekről és zenélő dísz tárgyakról, c) az összes egyéb hangszerekről, mint hegedűk, fuvolák, cimbalmok, czipiterák, harmoniumok, zongorák sibről ingyen és bérmentve küldetnek, csak megnevezendő, hogy miféle hangszerről kívánatlik az árjegyzék.

Vendéglősöknek zenélő automaták.

Debreczen, nyomtatott Kutasi Imre kő- és könyvnyomdájában.